

DATUM: 30. 06. 2025
ŠTEVILKA: 73/2025

MINISTRSTVO ZA SOLIDARNO PRIHODNOST
Dunajska cesta 21

1000 Ljubljana

Zadeva: **POSVET ZDRUŽENJA DIREKTORJEV ČLANOV SKUPNOSTI -
VPRAŠANJA**

Spoštovani,

v okviru priprave na posvet direktorjev, članov SSZS, ki bo 2. julija 2025 ob 10. uri v Four Points by Sheraton Ljubljana Mons, pošiljamo vprašanja, ki smo jih prejeli od direktorjev in s katerimi se direktorji srečujejo ob implementaciji dolgotrajne oskrbe. Vprašanja so tematsko razdeljena po sklopih, da bi bila razprava ob posvetu čim bolj usmerjena in konkretna.

Organiziranost izvajalcev DO

- 1. Kdaj bodo izvajalci prejeli uskladitev ustanovitvenih aktov in koncesijskih pogojev na podlagi 124. člena (rok je bil 3.2.2025)?**
- 2. Prosimo za opredelitev roka do kdaj bodo morali izvajalci po prejemu ustanovitvenih aktov urediti notranje akte in ostale prilagoditve?**
- 3. Prosimo za podrobna pojasnila v zvezi z razmejitvijo na 80% (DO) in 20% (ZSV) posteljnih kapacitet – kje in kako bo opredeljeno koliko posteljnih kapacitet ima posamezen izvajalec namenjeno po ločenih sistemih?**
- 4. Če ob prevedbi posamezen izvajalec postane 100% izvajalec DO (vsi stanovalci na presečni datum podajo soglasje), na kakšen način bo ta isti izvajalec v prihodnje še sprejemal stanovalce po ZSV? Kdo o tem odloča, kje in kako bo to opredeljeno? Izvajalci si ne želimo dvotirnega sistema.**
- 5. Ali bodo izvajalci DO v instituciji pozvani k podaji izjave o nameri, da bodo izpolnili pogoje iz 60. člena tega zakona do 1. decembra 2025?**

Zagonski stroški in osnovna sredstva za potrebe dolgotrajne oskrbe na domu

- 1. Kako bo izvajalcem zagotovljeno financiranje zagonskih stroškov za vzpostavitev izvajanja dolgotrajne oskrbe na domu?**

Pred začetkom izvajanja DO bodo nastali številni stroški, kot so najem prostorov, osnovna oprema (npr. avtomobili, telefoni, IT oprema, čitalci, nalepke) in kadrovska zasedba, še preden bodo znani konkretni podatki o obsegu storitev DO. CSD-ji bodo prve odločbe po ministrovih izjavah izdali šele septembra ali oktobra. V času do takrat bodo izvajalcem nastajali stroški, ki ne bodo pokriti z izvedenimi storitvami, ker še ne bo potreb po teh storitvah oz. se bo obseg izvedenih storitev povečeval postopoma. Zanima nas, kdo bi moral zagotoviti sredstva za vse te zagonske stroške.

2. Kako bo država zaščitila prebivalce in izvajalce, če posamezna občina nima posluha za vzpostavitev javne mreže DO na domu ter zagotovitev potrebnih virov? (6. člen ZDOsk-1)

V praksi se pojavljajo primeri, ko občine zavračajo sofinanciranje izvajanja dolgotrajne oskrbe na domu, kar postavlja izvajalce v negotov finančni položaj in bi bilo neodgovorno, da sklenejo pogodbo o izvajanju. Po 6. členu ZDOsk-a je odgovornost za vzpostavitev javne mreže DO na domu v pristojnosti občin. Pričakujemo jasna navodila oziroma orodja za ravnanje v takih primerih.

3. Kaj MSP meni o tem, da občine odstranjujejo svoje finančne obveznosti iz predlaganih vzorcev pogodb? Ponovno - kako boste zaščitili izvajalce?

Več občin (npr. gorenjske občine) je osnutek pogodbe, pripravljen s strani MSP, bistveno spremenilo, in iz njega odstranilo posamezne določbe, ki se nanašajo na njihove finančne obveznosti. To odpira vprašanje odgovornosti in skladnosti s cilji zakona o dolgotrajni oskrbi.

4. Ali MSP razmišlja o tem, da bi bolj jasno specificiralo 3. in 4. odstavek 6. člena ZDOsk-1, za katere namene mora občina zagotoviti proračunska sredstva za izvajanje DO na domu?

Na posvetu na Brdu je bilo izpostavljeno, da naj se izvajalci sami dogovorijo z občinami o prispevku. Tak pristop ni primeren, saj so pristopi občin zelo različni. Enoten, zakonsko določen model prispevka bi omogočil večjo predvidljivost in pravičnost.

5. Primer dobre prakse: MO Kranj in Šenčur sta v proračun vključili sredstva za zagon dolgotrajne oskrbe. Zakaj druge občine tega ne naredijo?

Gre za primer dobre prakse, ki dokazuje, da je pravno-formalna podlaga za vključitev teh sredstev v občinske proračune že zdaj mogoča. Postavlja se vprašanje, zakaj ni podobnih ukrepov tudi v drugih občinah.

Cene storitev in materialni stroški

1. Ponovno prosimo za prikaz izračuna cen urnih postavk DO, ker niso bili vsi direktorji povabljeni na posvet o DO na Brdo pri Kranju!

2. Direktorji, ki so bili prisotni izpostavljajo spodnje:

- Zakaj stroški dela (urna postavka storitve DO) v izračunu ne vključuje odpravnin in solidarnostnih pomoči in zakaj se v metodologiji za izračun urne postavke upošteva pavšalno povprečje, ne pa dejanski stroški?
- Menimo, da povprečna pavšalna cena storitve, predstavljena na posvetu na Brdu 18. 6. 2025 ne zadostuje za pokritje vseh realnih stroškov izvajanja dolgotrajne oskrbe, zato nas zanima kdo bo pokrill morebitne izgube, ki bodo izhajale iz neustrezno postavljene povprečne cene DO – predvsem prosimo za pojasnilo, kdo bo pokrill izgubo pri izvajalcu DO na domu?

Trenutna določena cena na uro za izvajanje storitve dolgotrajne oskrbe na domu vsem ne pokriva dejanskih stroškov izvajalcev, ker je določena na podlagi povprečja. To v praksi pomeni, da imajo nekateri izvajalci višje stroške. Zanima nas, kdo bo prevzel odgovornost za pokritje razlik med prihodki in dejanskimi stroški, saj so mnogi izvajalci že opozorili na tveganje za nastanek likvidnostnih težav.

- **Kako bodo v ceni storitev DO upoštevani različno visoki prevozni stroški v posameznih okoljih?**

V občinah z razpršeno poselitvijo (npr. podeželske ali hribovite regije) so bistveno višji prevozni stroški kot v mestnih središčih, kjer so uporabniki prostorsko skoncentrirani. Uporaba pavšalne cene za prevoze zato ni ustrezna in povzroča preveliko tveganje za finančno nevzdržnost v podeželskih okoljih.

V praksi že obstajajo rešitve o avtomatizaciji. Tudi v zdravstvu imajo plačano kilometrino. Stališče Skupnosti je, da se plačajo dejanski stroški prevozov.

- **Delež amortizacije in investicijskega vzdrževanja v ceni namestitve in prehrane**

Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen nastanitve in prehrane pri izvajalcu dolgotrajne oskrbe v instituciji je povzel Pravilnik po ZSV, da lahko amortizacija in investicijsko vzdrževanje v strukturi cene namestitve in prehrane obsegata največ 20 % cene. Glede na to, da se pomemben del stroškov dela izvzema iz sedanje oskrbe I, s čimer se cena niža, ker se strošek dela socialne oskrbe in dela posloводства krije iz urne postavke dolgotrajne oskrbe, limitiranje teh dveh stroškov na največ 20 % strukture cene ni več ustrezno, ker je prenizko. V praksi to pomeni bistveno nižje priznane nominalne zneske za amortizacijo in investicijsko vzdrževanje glede na sedanje stanje. Menimo, da to ni ustrezno.

3. Kako bo urejeno vrednotenje in plačilo namestitve s prehrano uporabnikov v zavodu?

Zadnja novela ZDOsk-1 je uvedla "kapico" na zaračunavanje namestitve in prehrane. Zanima nas, kdo bo pokrila razliko med zakonsko postavljeno »kapico« in dejanskimi stroški nastanitve s prehrano oz. ali bodo ti stroški vključeni v paket storitev, ki se bodo kriti iz zavarovanja za DO?

4. Kdo bo kril razliko v primeru, če stroški namestitve s prehrano in nadstandardom presegajo višino zagotovljene pokojnine?

Skupni znesek, ki ga izvajalec DO lahko zaračuna za nastanitev in prehrano iz prejšnjega odstavka, ne sme presegati višine zagotovljene pokojnine po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

5. Kako bo v prihodnje urejeno plačilo podstandarda ali nadstandarda - balkon ali terasa, dodatno opremo v sobi, apartma ali garsonjero s kuhinjo...?

Spremembe načina izvajanja DO

1. Kako se bo urejalo prehajanje uporabnikov med izvajalci dolgotrajne oskrbe? Manjka pravilnik o sprejemu, premestitvi in odpustu pri izvajalcih DO.

Pričakovati je primere, ko bodo uporabniki prehajali med oskrbo na domu in oskrbo v instituciji, pa tudi med posameznimi izvajalci v okviru institucionalnega varstva DO. Kako bo urejen prenos osebnega načrta in nadaljevanje storitve pri drugem izvajalcu?

2. Kaj se zgodi, če se med posredovanjem soglasja upravičenca in podatka o njegovi kategoriji oskrbe (od septembra dalje) in 1. 12. 2025 spremeni potreba po oskrbi?

Če se pri uporabniku spremeni obseg potreb po oskrbi, se bo moral sprožiti postopek ponovne ocene pri CSD, ki pa lahko traja 60 dni. Kaj se v tem času izvaja? Ali izvajalec nadaljuje z obstoječim obsegom storitev ali po lastni presoji prilagaja obseg glede na spremenjene potrebe?

3. Če se pri uporabniku pojavi potreba po več storitvah – sprememba zdravstvenega stanja, kdo v vmesnem času do izdaje nove odločbe financira večji obseg storitev?

Obstaja tudi možnost, da uporabnik v času čakanja na novo odločbo, v katerem izvajalec že opravlja storitve v večjem obsegu, umre. Ali bodo izvajalci v takih primerih upravičeni do plačila za že opravljene storitve?

4. Od 1.9 do 30.11. bodo obstoječi stanovalci podajali soglasja k prevedbi. Kdaj realno MSP pričakuje, da bodo CSD po uradni dolžnosti izdali odločbe za cca 20.000 uporabnikov?

Hkrati mora CSD po uradni dolžnosti preveriti upravičenost do oprostitve plačila standardne nastanitve in prehrane pri izvajalcu DO v instituciji (cca 4000 trenutnih stanovalcev ima oprostitve).

5. Do kdaj bo MSP izdalo tehnična navodila za izračun posameznega stroška za oblikovanje cene (po pravilniku je rok 31. junij 2025)?

4. Kadrovski normativi

1. Kdaj bodo določeni kadrovski normativi za dolgotrajno oskrbo?

2. Kako si MSP predstavlja, da se bo 1.12.2025 merjenje in evidentiranje storitev izvajalo v praksi?

Po Pravilniku o storitvah, kadrovskih pogojih, usposabljanju in superviziji v dolgotrajni oskrbi zaposleni, ki izvajajo storitve DO iz Priloge 1 tega pravilnika, evidentirajo celoten obseg ur izvedenih storitev DO v minutah, ki jih dnevno opravijo za uporabnika.

3. Zakaj samostojnim podjetnikom posameznikom (s.p.) po novem 6. odstavku 60. člena ZDOsk-1 ni dovoljeno izvajanje storitev DO?

V Uradnem listu št. 44/2025 je bil v 60. člen Zakona o dolgotrajni oskrbi (ZDOsk-1B) dodan šesti odstavek, ki določa, da storitve DO poleg zaposlenih lahko opravljajo tudi fizične osebe na podlagi drugega pogodbenega razmerja, če je to skladno z delovno zakonodajo in pod pogoji, ki veljajo za zaposlene. Istočasno pa izrecno prepoveduje izvajanje storitev preko s.p.-jev, če gre za lastnega zaposlenega ali za fizično osebo – samostojnega podjetnika, ki je ustanovljen po zakonu o gospodarskih družbah. Zanima nas, kako to tolmačiti v praksi – ali je sodelovanje s s.p.-ji načeloma dovoljeno (če niso lastni zaposleni izvajalca)? Ob tem pa MSP obenem spodbuja izvajanje storitev DO tudi s strani študentov, upokojujencev in tujcev. Potrebujemo jasno razlago, kako bo MSP to uskladi s pravnimi omejitvami in kako bo zagotavljal enake pogoje in pravno varnost za vse izvajalce. Takšne omejitve lahko povzročijo otežen dostop do pravic predvsem pri manjših izvajalcih, kjer ne bo potrebe po polni zaposlitvi npr. fizioterapevta.

Informacijski sistem in e-oskrba

1. Ali je mogoče informacijski sistem uvesti fazno?

Izvajalci dolgotrajne oskrbe izražajo zaskrbljenost zaradi uvedbe informacijskega sistema, saj nimajo kadrovske zmogljivosti za takojšnjo polno implementacijo, poleg tega obstajajo težave z dobavitelji informacijskih sistemov, ker ne uspejo dovolj hitro vzpostaviti sprememb. Ali MSP razmišlja o fazni uvedbi informacijskega sistema? Kakšni bodo postopki vmesnega beleženja in izvajanja storitev pri izvajalcih, ki še ne bodo imeli posodobljenih informacijskih sistemov?

2. Kaj se bo zgodilo z vlogami, ki jih imamo trenutno v zavodih?

V zavodih obstajajo vloge uporabnikov, ki so vložene na podlagi ZSV. Zanima nas, kako bodo te obstoječe vloge obravnavane v okviru novega sistema DO? Če za potrebe DO ne bodo več relevantne, kdo bo upravičencem sporočil, kako naj postopajo?

3. Kako s 1.7.2025 izvajalci zaračunajo ZZZS-ju opravljene storitve DO?

Razmejitev storitev ZN

1. Na kakšen način se bodo razmejile zdravstvene storitve, ki so vezane na osnovna dnevna opravila po ZDOsk-1:

- spremljanje vitalnih funkcij in drugih parametrov,
- spremljanje zdravstvenega stanja uporabnika,
- priprava, dajanje in nadzor nad jemanjem zdravil,
- preprečevanje razjed zaradi pritiska,
- druge storitve zdravstvene nege, vezane na osnovna dnevna opravila,

v odnosu do storitev, navedenih v Merilih za razvrščanje oskrbovancev po zahtevnosti zdravstvene nege (Priloga 21 Uredbe o programih storitev OZZ)?

2. Ali bodo navedena Merila ostala nespremenjena in se bodo še naprej uporabljala na enak način in v enakem obsegu?

Lepo vas pozdravljamo.

Predsednik Združenja direktorjev
članov Skupnosti
Andrej Štesl

Poslano:

- Ministrstvu za solidarno prihodnost –na gp.msp@gov.si;
- Arhiv, tu.